

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ
ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ, ТЕХНОЛОГІЙ ТА ПРАВА
ФАКУЛЬТЕТ «УПРАВЛІННЯ І ТЕХНОЛОГІЙ»

КАФЕДРА «МЕНЕДЖМЕНТУ, ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Управління потенціалом
підприємства**

Затверджую

В.о. завідувача кафедри менеджменту,
публічного управління та адміністрування
Т.Б. Семенчук

Протокол № 1 від 28 серпня 2022 р.

Викладач	СЕМЕНЧУК Тетяна Борисівна Кандидат економічних наук, доцент
Посилання профіль викладача на сайті ДУІТ	СЕМЕНЧУК Тетяна Борисівна
E-mail	semenchuk2021@gmail.com
Факультет, Кафедра	Факультет Управління і технологій/ Кафедра менеджменту, публічного управління та адміністрування м. Київ, вул. Івана Огієнка, 19, каб. 608 телефон: +38097-840-05-80
Консультації	Кожна понеділка з 12.00год до 14.00год за <u>ZOOM</u> посиланням
Офіційна назва освітньої програми	Управління та адміністрування
Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий)
Галузь знань, спеціальність	07 «Управління та адміністрування» 073 «Менеджмент»
Статус дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	Цикл дисциплін професійної підготовки, вибіркова
Курс/ Семестр викладання	2/4
Обсяг дисципліни	5 кредитів ECTS / 150 загальна кількість годин
Види та кількість аудиторних занять, денна/ заочна	Лекції – 20 години/ 8 годин Практичні заняття – 24 годин/ 4 години
Форма контролю	Залік
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія згідно з розкладом. Мультимедійний проєктор, мережа Internet.
Мова викладання	Українська
Мета вивчення	Набуття комплексу теоретичних і прикладних знань про методи і

дисципліни	процеси управління формуванням, функціонуванням та розвитком потенціалу підприємства як збалансованої соціально-економічної системи, які здобувачі можуть застосовувати при здійсненні науково-технічних досліджень, виконанні та захисті дисертації
Загальні компетентності	ЗК02.Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
Спеціальні (фахові) компетентності	СК05 Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері управління підприємствами різних видів транспорту та їх підрозділами
Програмні результати навчання	РН06. Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми; скласти пропозиції щодо фінансування досліджень та/або проектів. РН07. Здійснювати апробацію та впровадження результатів власних досліджень у сфері менеджменту.

ЧИМ ВАЖЛИВИЙ КУРС:

Курс дає можливість розширити світогляд та професійні компетенції, посиливши обізнаність щодо управління потенціалом підприємства в сучасних умовах та з врахуванням швидкої зміни зовнішнього середовища. Отриманні знання та сформовані компетенції після вивчення дисципліни дозволять здобувачам використовувати їх при виконанні власних наукових дослідженнях щодо оцінки та реалізації потенційних можливостей підприємств.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Модуль 1. «Управління потенціалом підприємства»

Змістовий модуль 1 «Економічна природа управління потенціалом підприємства»

Тема 1. Основи управління формуванням і розвитком потенціалу підприємства.

Потенціал підприємства як об'єкт управління. Потенціал підприємства як економічна категорія. Необхідність управління потенціалом підприємства. Діалектика розвитку потенціалу підприємства та концептуальні підходи до управління ним.

Різновиди управління потенціалом підприємства. Стратегічне та оперативне управління. Етапи управління. Стратегія бізнесу.

Система управління потенціалом підприємства. Управління на основі контролю. Управління шляхом ранжування стратегічних задач. Управління методом екстраполяції. Управління за слабкими сигналами. Системи управління потенціалом. Організація управління. Організація апарату управління. Лінійна структура. Лінійно – функціональна структура. Дивізійна структура управління. Матрична структура.

Умови і принципи управління потенціалом підприємства. Умови функціонування потенціалу підприємства. Принципи управління та функції.

Тема 2. Оптимізація структури потенціалу підприємства.

Структура та функції елементів потенціалу. Теоретико-методологічні підходи до ідентифікації елементів потенціалу підприємства, їхніх зв'язків і функцій. Сучасні проблеми структуризації виробничих соціально-економічних систем. Алгоритми виокремлення управляючої

та виконавчої підсистеми підприємств, визначення і встановлення інтенсивності інформаційних зв'язків між ними. Блочно-модульна структуризація потенціалу підприємства. Ієрархічна структуризація потенціалу підприємства у розрізі основних складових.

Оцінка структури потенціалу. Проблеми визначення якості структури потенціалу підприємства та основних співвідношень між її складовими. Основні принципи і критерії оцінки структури потенціалу підприємства. Показники оцінки структурно-функціональних характеристик потенціалу підприємств. Метод аналізу “Квадрат потенціалу” як інструмент управління потенціалом.

Оптимізація структури потенціалу. Поняття оптимальних структурних пропорцій підприємства та їх значення для сучасної практики господарювання. Проблеми вибору та визначення структурного максимуму та оптимуму. Принципи та критерії оптимізації структури потенціалу. Визначення моделі оптимізації структури потенціалу сучасних підприємства. Алгоритм оптимізації структур потенціалу на базі системи стратегічних і функціональних цілей підприємства.

Тема 3. Парадигма управління потенціалом за вартісними критеріями.

Оцінка вартості. Максимізація вартості як ціль управління потенціалом підприємства.

Показники довгострокової перспективи. Рентабельність інвестицій підприємства. Управління вартістю. Вибір стратегій. Планування та формування бюджетів. Системи заохочування. Системи оцінки досягнення результатів. Структура управлінського звіту. Умови досконалого управління вартістю. Ключові фактори вартості. Фактори вартості різних рівнів. Структура ланцюга цінностей підприємства. Цільові нормативи.

Змістовий модуль 2 «Теоретичні засади управління потенціалом підприємства»

Тема 4. Управління майновим потенціалом підприємства

Характеристика майнового потенціалом підприємства. Визначення суті майнового потенціалу підприємств. Складові майнового потенціалу. Управління майном. Ціль управління майном. Задачі управління. Загальні потреби в прирості технічних і технологічних ресурсів. План розвитку матеріально – технічної бази. Раціоналізація управління основними засобами підприємства. Методи управління запасами на підприємстві. Система з фіксованими обсягами замовлення. Джерела формування та відтворення майнового потенціалу. Просте і розширене відтворення. Обґрунтування ремонтної політики. Оцінка ефективності управління майновим потенціалом. Показники стану. Амортизація.

Тема 5. Система управління формуванням та використанням трудового потенціалу підприємства

Основні принципи організації трудового потенціалу підприємства. Специфіка взаємодії техніко-технологічного та управлінського трудового потенціалу. Оцінка корисності працівників різних категорій в рамках окремих організаційних утворень. Основи ідентифікації формальних і неформальних зв'язків між працівниками підприємства. Концепція превентивних змін нематеріальних структур підприємств як передумова організаційного розвитку. Механізми вирішення організаційних конфліктів.

Управління трудовим потенціалом підприємства. Цільове управління та механізми його практичної реалізації на сучасних підприємствах. Принципи, фактори, методи і сучасні тенденції розвитку соціально-трудової системи підприємства. Специфічні особливості оцінки ефективності управління потенціалом техніко-технологічного та управлінського персоналу.

Тема 6. Управління конкурентоспроможністю потенціалу підприємства

Необхідність та основні етапи управління конкурентоспроможністю потенціалу: оцінка розміру, структури, динаміки та ефективності використання потенціалу підприємства, рівня його конкурентоспроможності та частки на відповідному ринку.

Обґрунтування методології визначення та оцінки конкурентоспроможності потенціалу підприємства (організації) з урахуванням особливостей їх підприємницької діяльності. Переваги оцінки конкурентоспроможності потенціалу складних економічних систем на базі індикативного методу. Сукупність індикаторів, показників і стандартних соціально-економічних нормативів, що формують матрицю конкурентоспроможності і характеризують резерви і втрати потенціалу підприємства.

Основні складові стратегії забезпечення конкурентоспроможності потенціалу підприємства і управлінські механізми їх реалізації. Інструментарій стратегічного аналізу в управлінні потенціалом підприємств. Механізми узгодження тактичних програм в рамках стратегічних планів.

Тема 7. Система антикризового управління потенціалом підприємства

Кризовий стан як прояв негативних явищ в діяльності підприємства. Передумови та механізм виникнення кризових станів потенціалу підприємства. Типологія криз потенціалу підприємства. Ідентифікація кризи потенціалу підприємства. Прогнозування сценаріїв розвитку кризових ситуацій на виробничих підприємствах. Ідентифікація системи негативних мультиплікативних ефектів. Особливості протікання кризових процесів у розрізі основних складових потенціалу.

Концепція антикризового управління потенціалом підприємства. Принципи побудови антикризових систем управління. Елементний склад системи антикризового управління потенціалом підприємств. Технологія формування антикризової системи управління потенціалом підприємства. Методологія оцінки ефективності обраної антикризової стратегії та функціонування розробленої системи управління.

Тема 8. Механізми та інструменти протидії кризовим процесам

Організаційно-економічний механізм антикризового управління потенціалом підприємства. Цілі і функції протидії кризовим процесам на підприємствах. Ідентифікація й оцінка критичних (кризових) проявів у діяльності підприємства. Моделі підтримки прийняття антикризових рішень. Проектування внутрішніх антикризових зв'язків і механізмів в управлінських підсистемах підприємства. Визначення можливих альтернатив реагування на кризову ситуацію підприємством у цілому та окремими його елементами. Інструментарій антикризового управління потенціалом підприємства.

Змістовий модуль 3 «Теоретичні аспекти оцінки результативності потенціалу підприємства та вдосконалення системи управління»

Тема 9. Управління результативністю (ефективністю) використання потенціалу підприємства

Методологія виміру ефективності використання потенціалу підприємства. Багатокритеріальний підхід до визначення результативності діяльності підприємства (організації). Інтегральні показники продуктивності економічних систем. Вітчизняні методичні підходи. Зарубіжний досвід оцінки ефективності потенціалу. Управління результативністю підприємства і стратегія її підвищення. Прогнозування ефективності використання потенціалу підприємства. Розробка програм (проектів) підвищення результативності використання потенціалу та його окремих складових (концептуальні основи, цілі та організаційні підходи). Мотиваційні механізми як складова програм кращого використання потенціалу підприємства.

Тема 10. Організаційно-економічне забезпечення удосконалення і впровадження системи управління потенціалом сучасних підприємств

Формування та реалізація корпоративних цілей удосконалення управління потенціалом. Розробка організаційного плану: визначення завдань, розробка планів і прогнозів, програм розвитку, складання календарних планів, ресурсне обґрунтування, розподіл повноважень та відповідальності між виконавцями. Ефективність управління потенціалом підприємства. Ефективність виробництва і управління та їх взаємозв'язок. Методи вимірювання ефективності управління потенціалом підприємства. Оцінка ефективності проектів (програм) по удосконаленню систем управління потенціалом сучасних підприємств. Особливості впровадження систем управління потенціалом на сучасних підприємствах. Умови досконалого управління вартістю підприємства. Механізми подолання організаційного опору системним удосконаленням. Підтримка довгострокового функціонування механізмів управління вартістю потенціалу підприємства.

Індивідуальні завдання

Практичні заняття курсу передбачають виконання ситуаційних, тестових та інших завдань, опитування та дискусії за темами, короткі виступи та презентації з тематики дисципліни.

Тематика практичних занять:

Практична робота №1. Основи управління формуванням і розвитком потенціалу підприємства.

Практична робота №2. Оптимізація структури потенціалу підприємства.

Практична робота №3. Парадигма управління потенціалом за вартісними критеріями.

Практична робота №4 та №5. Управління майновим потенціалом підприємства а.

Практична робота №6. Система управління формуванням та використанням трудового потенціалу підприємства.

Практична робота №7. Управління конкурентоспроможністю потенціалу підприємства.

Практична робота №8. Система антикризового управління потенціалом підприємства.

Практична робота №9. Механізми та інструменти протидії кризовим процесам.

Практична робота №10. Управління результативністю (ефективністю) використання потенціалу підприємства

Практична робота №11 та №12. Організаційно-економічне забезпечення удосконалення і впровадження системи управління потенціалом сучасних підприємств

Приклади практичних завдань:

Розв'язати завдання:

Визначте узагальнені показники використання виробничого потенціалу підприємства і можливі шляхи їх покращення, використовуючи наступні дані.

1. Середньорічна вартість основних виробничих фондів підприємства (відновлювальна) - 326 тис. грн.

2. Річний фонд заробітної плати промислово-виробничого персоналу - 207 тис. грн.

3. Річні витрати на модернізацію основних виробничих фондів - 28 тис. грн.

4. Річні витрати на матеріальне заохочення, перепідготовку та підвищення кваліфікації кадрів ПВП - 20 тис. грн.

5. Середньорічна вартість нормованих оборотних засобів - 46 тис. грн.

6. Обсяг товарної продукції - 286 тис. грн.

7. Витрати на виробництво реалізованої продукції - 208 тис. грн.

8. Обсяг реалізованої продукції - 95 % до товарної.

Приклад тестового завдання:

1. Потенціал підприємства - це:

- а) сукупність ресурсів підприємства, що забезпечують досягнення певних результатів;
- б) здатність забезпечувати досягнення цілей підприємства за рахунок використання матеріальних ресурсів;
- в) спроможність підприємства досягати поставленої мети при найбільш ефективному використанні своїх ресурсів;
- г) сукупність ресурсів, які створюють певний ефект для зацікавлених осіб.

Для стимулювання науково-дослідницького й творчого інтересу здобувачів вищої освіти і здобуття ними навичок наукової діяльності доречно заохочувати їх до виконання додаткових видів робіт в певних проєктах, і враховувати цю діяльність при підведенні підсумків роботи здобувачів вищої освіти у семестрі. Так, наприклад, здобувачам вищої освіти може бути запропоновано виконання рефератів за темами дисципліни «Управління потенціалом підприємства» у вигляді презентацій та захистити її на практичному занятті. Найкращі рекомендуються до виступу на науково-практичній конференції.

Орієнтована тематика:

- 1. Актуальність визначення економічного потенціалу підприємства; зміст цього поняття
- 2. Виробничий потенціал підприємства: сутність і відмінність від економічного потенціалу
- 3. Відмінність виробничого потенціалу підприємства від виробничої потужності
- 4. Відмінність економічного потенціалу підприємства від резервів та ресурсів
- 5. Сутність цілісності, складності, упорядкованості взаємозв'язків елементів як властивостей потенціалу підприємства
- 6. Сутність гнучкості, потужності та здатності до сприйняття новітніх досягнень НТП як властивостей потенціалу підприємства
- 7. Склад потенціалу підприємства
- 8. Структура економічного потенціалу підприємства
- 9. Проблеми і шляхи оптимізації структури потенціалу підприємства
- 10. Сутність інтелектуального, інноваційного та інформаційного потенціалів підприємства та взаємозв'язок між ними
- 11. Сутність підприємницького, ініціативно-ризикового та управлінського потенціалів, взаємозв'язок між ними
- 12. Сутність регламентованості і періодичності як особливостей взаємозамінності елементів виробничого потенціалу
- 13. Реструктуризація як спосіб збільшення економічного потенціалу підприємства
- 14. Особливості управління складними системами, в тому числі потенціалом підприємства
- 15. Необхідність кількісної оцінки виробничого потенціалу підприємства
- 16. Проблеми оцінки величини потенціалу підприємства
- 17. Методика кількісної оцінки виробничого потенціалу через вартість його елементів
- 18. Бальна методика оцінки виробничого потенціалу підприємства
- 19. Необхідність оцінки ефективності використання виробничого потенціалу підприємства
- 20. Оцінка ефективності використання потенціалу за допомогою часткових показників
- 21. Зведені показники ефективності використання потенціалу і методика їх розрахунку
- 22. Шляхи підвищення ефективності використання виробничого потенціалу підприємства, сучасні тенденції в Україні
- 23. Узагальнюючі показники ефективності використання потенціалу і методика їх розрахунку
- 24. Поняття і склад трудового (кадрового) потенціалу підприємства
- 25. Структура кадрового потенціалу підприємства
- 26. Сутність галузевих факторів формування трудового потенціалу підприємства

27. Процес відтворення кадрового потенціалу
28. Способи оцінки кадрового потенціалу
29. Сутність і підходи до управління кадровим потенціалом
30. Сутність психофізіологічного, освітнього, інтелектуального і культурно-особистісного потенціалів робітника
31. Сутність територіальних факторів формування трудового потенціалу підприємства
32. Сутність соціально-економічних факторів формування трудового потенціалу підприємства
33. Методика оцінки індивідуального кадрового потенціалу робітника
34. Підходи до визначення інноваційного потенціалу
35. Структура інноваційного потенціалу підприємства
36. Методика оцінки інноваційного потенціалу підприємства
37. Сутність і підходи до управління інноваційним потенціалом
38. Місце і роль інноваційного потенціалу підприємства в економічному потенціалі
39. Сутність ринкової, технологічної і науково-дослідної складових інноваційного потенціалу
40. Потенціал виживання підприємства і сутність та теоретичні заходи визначення

Індивідуальні види робіт не обмежуються і приймаються пропозиції щодо вдосконалення курсу (як лекційної, так і практичної складової).

ОЦІНЮВАННЯ

Форми поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль – 100 балів
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру.	

Відвідування лекцій:

За відвідування кожної лекції нараховується 1 бал (до 10 балів).

Практичні заняття:

Оцінюються за активністю здобувачів освіти на заняттях, їх відповідями, доповідями та ступенем залученості у дискусії. Максимальна сума становить 7,5 балів за кожне заняття (до 90 балів).

Самостійна робота

Написання та захист реферату (тематика погоджується із викладачем курсу) у вигляді доповіді та/або презентації оцінюються до 10 балів.

Здобувач отримує підсумкову оцінку за результатами поточного контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач, становить 100.

Додаткові бали до поточного контролю здобувач освіти може отримати, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни та пройшовши процедуру визнання згідно [Положення про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ.](#)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS			
Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
82-89	Добре	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні

	(«зараховано»)		практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома – трьома незначними помилками
75-81		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками
64-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками
60-63		E	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімум критеріїв оцінки
35-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота що потребує доробки
1-34		F	«Безумовно незадовільно» теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

ІНФОРМАЦІЙНО- МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення:

1. Робоча програма навчальної дисципліни.
2. Силабус навчальної дисципліни.
3. Посилання на Google Classroom: [Управління потенціалом підприємства](#)

Електронні ресурси бібліотеки ДУІТ: <https://library.duit.in.ua>.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Потенціал соціально відповідального підприємства: концепція та моделі: монографія / Л. В. Потрашкова. - Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. - 308 с.
2. Потенціал економічного розвитку підприємств: інструментарій та моделі оцінювання: монографія / О. Ю. Смелянов ; Нац. ун-т «Львів. політехніка». Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2019. - 278 с.
3. Управління потенціалом підприємства: навч. посіб. / [уклад.: Н. В. Коваль] ; Білоцерків. нац. аграр. ун-т. - Біла Церква : БНАУ, 2018. - 373 с.

4. Управління потенціалом підприємства: навч. посіб. / З. В. Герасимчук, Л. Л. Ковальська; Луц. нац. техн. ун-т. - Луцьк : Волинські Старожитності, 2012. - 335 с.
6. Бабина О.Є., Боняр С.М., Горбань А.В., Карпенко О.О., Семенчук Т.Б. Потенціал транспортних підприємств: сутність, чинники формування та перспективи розвитку: Монографія. К.: ДУІТ, 2019. 111 с.
7. Rappaport, A. Creating Shareholder Value: The New Standart for Business Performance. New York: The Free Press

Додаткова інформація

Детальнішу інформацію щодо методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи та повного списку літератури наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни.

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Щодо академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів ДУІТ:

[Кодекс академічної доброчесності Державного університету інфраструктури та технологій](#)

[Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у Державному університеті та технологій](#)

[Положення про Комісію з академічної доброчесності у ДУІТ та Комісію з етики та управління конфліктами у сфері академічної доброчесності у ДУІТ](#)

Порушення [Кодексу академічної доброчесності ДУІТ](#) є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним.

Списування під час контрольних заходів заборонені.

Усі письмові роботи, виконані в електронному вигляді (реферати), перевіряються на наявність плагіату згідно з [Положенням про порядок перевірки навчальних, кваліфікаційних, науково-методичних наукових та інших робіт на наявність ознак академічного плагіату у ДУІТ](#). У випадках виявлення порушення – реагування відповідно до [Кодексу академічної доброчесності ДУІТ](#).

Щодо відвідування

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік тощо) навчання може відбуватися в онлайн (або змішаній) формі за погодженням із деканом факультету.

Неформальна освіта

Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «[Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ](#)».